

MESTNA OBČINA KOPER
COMUNE CITTA DI CAPODISTRIA
Občinski svet - Consiglio comunale

Številka: 041-2/2018

Datum: 21.12.2018

Občinski svet Mestne občine Koper izdaja na podlagi Predloga sklepa mandatne komisije Občinskemu svetu Mestne občine Koper v zvezi z ugotovitvijo izvolitve župana Mestne občine Koper za mandatno obdobje 2018-2022 z dne 21.12.2018 ter na podlagi 15. b člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDSLS-1 in 30/18), 100. člena Zakona o lokalnih volitvah (Uradni list RS št. 94/07 z dne 16.10.2007 in spremembe) in 27. člena Statuta Mestne občine Koper (Uradne objave, št. 40/00, 30/01, 29/03 in Uradni list RS št. 90/05, 67/06, 39/08 in 33/18) o pritožbi Borisa Popoviča, Bošamarin 62, 6000 Koper, vloženi po pooblaščenju Odvetniški družbi Matoz o.p., d.o.o. iz Kopra dne 21.12.2018, zoper odločbo Občinske volilne komisije Mestne občine Koper, št. 041-2/2018 z dne 6.12.2018 in zoper Poročilo Občinske volilne komisije Mestne občine Koper o izidu drugega kroga volitev za župana Mestne občine Koper z dne 2. 12. 2018, št. 041-2/2018 z dne 7.12.2018, naslednji

SKLEP

Občinski svet Mestne občine Koper ugotavlja, da so izpolnjeni zakonski pogoji, da lahko Aleš Bržan, rojen 15. 2. 1976 iz Tribana, Triban 6, začne izvrševati funkcijo Župana Mestne občine Koper, na katero je bil izvoljen v drugem krogu rednih lokalnih volitev za župana Mestne občine Koper dne 2. 12. 2018, s čimer Občinski svet Mestne občine Koper, pritožbo kandidata za župana Borisa Popoviča zoper Odločbo Občinske volilne komisije Mestne občine Koper, št. 041-2/2018 z dne 6. 12. 2018 in Poročilo o izidu drugega kroga volitev za župana Mestne občine Koper z dne 2. 12. 2018, št. 041-2/2018 z dne 7. 12. 2018, ki jo je dne 21. 12. 2018 vložil po pooblaščenju odvetniški družbi Matoz o.p., d.o.o., zavrne.

OBRAZLOŽITEV

1. Občinski svet Mestne občine Koper je sprejel ugotovitveni sklep o izpolnitvi zakonskih pogojev o začetku izvrševanja Aleša Bržana na funkciji župana Mestne občine Koper ter hkrati tudi odločil, da se pritožba kandidata za župana Borisa Popoviča, posredovana v obravnavo Občinskemu svetu dne 21.12.2018 glede na odločbo Občinske volilne Komisije Mestne občine Koper ter poročila o izidu 2. kroga volitev za župana Mestne občine Koper zavrne. Glede na sprejeti sklep je bilo tudi določeno, da se podrobnejša obrazložitev glede zavrnitve posreduje v pisnem sklepu Občinskega sveta. V nadaljevanju se obrazložitev izrecno nanaša na zavrnitev pritožbe, saj obrazložitev ugotovitvenega sklepa v zvezi z izpolnitvijo zakonskih pogojev za nastop funkcije Aleša Bržana kot župana, ni potrebna.

2. Občinska volilna komisija Mestne občine Koper (v nadaljevanju OVK) je z odločbo št. 041-2/2018 z dne 6.12.2018 (v nadaljevanju odločba) zavrnila ugovor in dopolnitve ugovora Borisa Popoviča (v nadaljevanju pritožnik), s katerim je slednji zahteval ponovno štetje vseh glasov in razveljavitev volitev v obsegu ugotovljenih zatrjevanih nepravilnosti ter razpis ponovnih volitev drugega kroga volitev za župana Mestne občine Koper v obsegu razveljavljenih volitev. OVK je dne 7.12.2018 izdala Poročilo o izidu drugega kroga volitev za župana Mestne občine Koper, št. 041-2/2018 (v nadaljevanju poročilo), s katerim je ugotovila, da je bil za župana izvoljen Aleš Bržan, ki je prejel 13.921 glasov, pritožnik pa je prejel 13.904 glasov.
3. Pritožnik zoper odločbo in poročilo vlaga pritožbo zaradi zmotne in nepopolne ugotovitve dejanskega stanja, zmotne uporabe materialnega prava in kršitve pravil postopka. V obširnih pritožbenih navedbah pritožnik navaja, da je odločitev OVK nepravilna in nezakonita iz več razlogov, in sicer: neupravičena zavrnitev ponovnega štetja vseh glasov, prekoračitev pooblastil OVK, kršitve pri glasovanju na domu, kršitve volilnega molka, napačna opredelitev OVK glede dopolnitve ugovora, kršitve aktivne volilne pravice invalidov, kršitev načela kontradiktornosti in pavšalno zavračanje kršitev, ki so bile zatrjevane v ugovoru. Pritožnik predlaga po eni strani ponovno štetje vseh glasov, po drugi pa razveljavitev volitev na voliščih in ponovni razpis drugega kroga volitev.
4. Občinski svet Mestne občine Koper (v nadaljevanju OS) je na konstitutivni seji imenoval tričlansko Mandatno komisijo, ki je proučila Pritožbo kandidata za župana Borisa Popoviča z dne 21.12.2018 zoper Odločbo volilne komisije Mestne občine Koper št. 041-2/2018 z dne 6.12.2018 in Poročilo o izidu drugega kroga volitev za župana Mestne občine Koper z dne 2.12.2018, št. 041-2/2018 z dne 7.12.2018 (v nadaljevanju pritožba), Odločbo volilne komisije Mestne občine Koper št. 041-2/2018 z dne 6.12.2018 (v nadaljevanju odločba OVK), Poročilo o izidu drugega kroga volitev za župana Mestne občine Koper z dne 2.12.2018, št. 041-2/2018 z dne 7.12.2018 (v nadaljevanju poročilo) z dodatno obrazložitvijo predsednika OVK v okviru 2. točke dnevnega reda konstitutivne seje OS, Poročilo o izidu rednih volitev župana in članov občinskega sveta Mestne občine Koper z dne 18.11.2018 št. 041-2/2018 z dne 23.11.2018 (v nadaljevanju poročilo OVK), Ugovor kandidata Borisa Popoviča z dne 3.12.2018 (v nadaljevanju ugovor), Dopolnitev ugovora kandidata Borisa Popoviča z dne 5.12.2018 (v nadaljevanju dopolnitev ugovora) ter Ugovor kandidata Aleša Bržana z dne 3.12.2018. Mandatna komisija se je seznanila tudi s pravnim mnenjem Inštituta za javno upravo z dne 19.12.2018¹. Prav tako je Mandatna komisija zaslišala predsednika OVK ter omogočila obema kandidatom za župana in njunima pooblaščencema, izjaviti se o navedbah v pritožbi in morebitnih navedbah drugih udeležencev. Pritožnik se je na seji občinskega sveta izrecno odpovedal (cit. umaknil) predlog za ustno predstavitev pritožbe Občinskemu svetu.
5. Mandatna komisija je OS predlagala sprejem sklepa, da se ob ugotovitvi izvolitve kandidata Aleša Bržana za Župana Mestne občine Koper, zavrne pritožba kandidata za župana Borisa Popoviča. OS je predlogu Mandatne komisije sledil ter z večino 20 (dvajsetih) opredeljenih občinskih svetnikov, ob potrditvi mandata za župana Alešu Bržanu, odločil, da se pritožba pritožnika Borisa Popoviča zavrne.
6. Pritožba pritožnika Borisa Popoviča ni utemeljena in se zavrne, tako z vidika predloga za ponovno štetje vseh glasov, kot z vidika razveljavitve volitev na voliščih in ponovnega razpisa drugega kroga volitev.

¹ Mnenje Inštituta za javno upravo je v spis predložila občinske uprava, ki ni organ, ki je po predpisih pristojen izvrševati volilna opravila. Volilni organi mnenja niso naročili. S tega vidika je pritožbeni organ to mnenje obravnaval kot naziranja materialnega prava.

Očitana neupravičena zavrnitev ponovnega štetja vseh glasov

7. Pritožnik v obrazložitvi pritožbe uvodoma poudarja minimalno razliko med številom glasov, ki sta jih prejela kandidata. Pritožnik graja stališči OVK, ki meni, da še tako tesen volilni izid ne opravičuje ponovnega štetja vseh glasov in da za upravičenost takega ukrepa ne zadostuje trditev, da lahko vsaka nepravilnost bistveno vpliva na izid volitev. Prav tako pritožnik graja stališče OVK, da je štetje vseh glasovnic z zakonom nepredvideno ravnanje, razen v primeru, če so bile pri delu volilnih odborov napravljene napake, zaradi katerih bi volilni izid lahko bil drugačen, tj. v korist pritožnika. Pritožnik pri tem navaja, da se je OVK v dveh primerih odločila za ponovno štetje in v obeh primerih ugotovila nepravilnosti (volišči št. 540 in št. 424). V enem primeru pa je OVK ugotovila, da je zelo verjetno prišlo do napake pri štetju s strani volilnega odbora, brez da bi OVK štetje ponovila (volišče št. 426). Glede na to, da je bil volilni izid zelo tesen, pri pregledu štetja na dveh voliščih pa je bila ugotovljena napaka, obstaja po mnenju pritožnika velika verjetnost, da je do napake prišlo tudi na drugih voliščih. Pritožnik OVK očita, da ni pojasnila, zakaj kljub ugotovljenim nepravilnostim pri štetju meni, da pri delu volilnih odborov ni prišlo do kršitev, ki bi lahko bistveno vplivale na izid volitev ter da ni pojasnila razlogov za zavrnitev zahteve pritožnika za ponovno štetje vseh glasov.
8. OS pritruje mnenju OVK, da še tako tesna razlika med glasovi, ki sta jih prejela kandidata na volitvah, sama po sebi v nobenem primeru ne more biti razlog (še manj pravica posameznega kandidata) za ponovno štetje vseh oddanih veljavnih glasovnic. Nadalje se OS strinja tudi s stališčem OVK, da bi ponovno štetje vseh glasov, zgolj zaradi tesnega izida volitev (zgolj zaradi gole domneve, da so napake mogoče), pomenilo nedopusten precedens in arbitrarnost odločanja občinskih volilnih komisij, zaradi česar bi bile vsakokratne volitve resno ogrožene z ustavnopravnega vidika. OS se strinja tudi s predsednikom OVK, ki je na zaslišanju pred mandatno komisijo tako stališče podkrepil s situacijo, ki jo predvideva zakon v primeru izenačenja glasov med kandidatom, ko zmagovalca določi žreb. OS meni, da je domneva pritožnika o veliki verjetnosti, da je do napak prišlo tudi pri štetju glasov na drugih voliščih, zgolj pavšalno stališče, ki je brez ustrezne trditvene podlage, zlasti ob dejstvu, da drugih očitanih nepravilnosti, ki bi se nanašale na problem štetja glasovnic, ni bilo. Slednje še zlasti velja ob upoštevanju, da je OVK po uradni dolžnosti ugotovila očitno pomoto in pomanjkljivost na enem volišču (volišče št. 424), pri čemer je pomota izhajala že iz samega zapisnika volilnega odbora in posledično ugotovljenega neujemanja podatkov glede števila glasovnic. OS se do očitanih nepravilnosti na voliščih št. 426 in 540 opredeljuje v nadaljevanju obrazložitve.
9. Pritožnik ni izkazal dvoma v delo občinskih odborov na vseh voliščih, ki bi upravičevalo ponovno štetje glasov na vseh voliščih. Nenazadnje sta imela oba kandidata za župana skladno z Zakonom o lokalnih volitvah pri volilnih opravilih pravico imenovati predstavnika in zaupnike, ki so oziroma bi lahko zastopali njune interese in so bili (lahko) navzoči pri delu vseh volilnih organov (OVK in volilnih odborov). Predstavniki in zaupniki kandidatov namreč lahko opozarjajo predsednika volilnega organa na nepravilnosti (3. odstavek 46. člena ZLV). Pritožnik je torej imel možnost, da že prek teh oseb opozarja na nepravilnosti tako pri delu volilnih odborov v času glasovanja kot tudi pri ugotavljanju volilnih izidov takoj po zaprtju volišč. Takemu stališču pritruje tudi Ustavno sodišče RS v odločbi US št. Up-2942/07, ki navaja, da je eden od načinov, ki naj prepreči nepravilnosti, tudi institut zaupnika, ki po svoji funkciji lahko nadzoruje vse delo volilnega odbora, zlasti ugotavljanje izida glasovanja na posameznem volišču. OS se strinja tudi stališčem Upravnega sodišča, da je treba domnevne kršitve pri delu volilnih odborov konkretizirati, toliko bolj je to izkazano v konkretnem primeru, ko je pritožnik imenoval in imel na voljo svoje zaupnike za nadzor nad delom volilnih odborov (sodba Upravnega sodišča IU U 248/2010). Kolikor bi namreč bilo dopustno po izvedenih volitvah podajati vselej nove ugovore in očitke o kršitvah, ki niso bile

nitimi zaznane, kaj šele zabeležene v zapisniku o delu volilnih odborov, potem bi v celoti bil izničen smisel in namen volilnih odborov, zaupnikov in volitev kot takih.

10. Upošteva se navedeno se OS strinja s stališčem iz izpodbijane odločbe OVK, da ni dvoma v to, da so bile volitve poštene, pravične in transparentne, saj so od samega začetka (od razpisa dalje) potekale na način, predpisan z zakonom, upoštevajoč pri tem tudi strokovna navodila Državne volilne komisije (DVK).
11. Pritožnik tako s pritožbo predlaga z zakonom nepredvideno ravnanje. Glede na navedeno je OS mnenja, da je zahteva pritožnika za ponovno štetje vseh glasov neutemeljena, saj narava ugotovljenih nepravilnosti, kot bo razvidno iz nadaljevanja te obrazložitve, nimajo take teže in obsega, da bi lahko vplivale na izid volitev. Pri tem Občinski svet dodaja, da tudi kolikor so bile določene ugovorne/pritožbene navedbe prepozne so bile v okviru pooblastil te (substancirane) navedbe preverjene in upravičeno zavrnjene.

Očitana prekoračitev pooblastil, ki naj bi jo zagrešila OVK

12. Pritožnik nadalje OVK očita, da je prekoračila svoja pooblastila, saj nima pristojnosti, da ugotavlja izid glasovanja na volišču. Pri tem pritožnik izpostavlja volišče št. 424 ter navaja, da zapisnika volilnega odbora po tem, ko je volilni odbor končal svoje delo in oddal izid glasovanja na volišču, ni moč samovoljno spreminjati. Nadalje pritožnik navaja, da je OVK sama spremenila volilni izid tudi na volišču št. 417 in št. 415, ko naj bi neveljavno glasovnico spremenila v veljavno. Iz navedb pritožnika izhaja, da bi OVK morala, v kolikor meni oziroma ugotovi take nepravilnosti pri delu volilnega odbora, ki so ali bi lahko bistveno vplivale na izid volitev, imeti zgolj pristojnost, da razveljavi glasovanje na volišču ter odredi ponovne volitve, nikakor pa po mnenju pritožnika, OVK ne sme spreminjati izida glasovanja.
13. OS se strinja s stališčem, ki ga je na zaslišanju pred Mandatno komisijo podal predsednik OVK in v dodatni obrazložitvi poročila v okviru 2. točke dnevnega reda konstitutivne seje OS, da ima OVK, v kolikor je ugotovljeno nepravilnost možno odpraviti, pravico in dolžnost to storiti. OVK tako nima diskrecije nepravilnosti odpraviti. Če nepravilnosti ugotovi, jih mora odpraviti z ugotovitvijo drugačnega izida glasovanja, kar je tudi storila, kot izhaja iz nadaljevanja.
14. Glede volišča št. 424 je pritožnik zatrjeval, da naj bi število oddanih in neizpolnjenih glasovnic presegalo število vseh prejetih glasovnic. OVK je po vpogledu v zapisnik o delu volilnega odbora ugotovila, da je glede na zapisnik odbor prejel 753 glasovnic, vrnil pa 763 glasovnic, pri čemer se je število oseb, ki so glasovale po imeniku in število oddanih glasovnic ujemalo. OVK je ugotovila, da to sicer nima vpliva na izid volitev, vendar je v zapisniku volilnega odbora nepojasnjene odstopanja pri podatkih v zvezi s številom glasovnic odločila, da, skupaj s zastopnikom volilnega odbora (njegovim predsednikom), kot primerno odgovornih za ugotavljanje izida glasovanja na volišču, prešteje vse glasovnice s tega volišča. Po štetju je bilo ugotovljeno, da je volilni odbor napačno preštel število oddanih glasovnic in število oseb, ki so glasovale po volilnem imeniku. Po volilnem imeniku je glasovalo 414 oseb (in ne 424, kot je volilni odbor prvotno zapisal). Število veljavnih glasov je bilo 414 (in ne 424), od tega je 230 glasov prejel kandidat Boris Popovič (in ne 240 glasov), kandidat Aleš Bržan pa je prejel 182 glasov. Dve glasovnici sta bili neveljavni. Ne gre spregledati dejstva, da sta bila pri navedenem štetju prisotna tako predstavnik kandidata za

župana, tj. pritožnika, kot tudi njegov pooblaščenec, ki sta lahko ravnanje volilnih organov spremljala in mu v okviru zakonskih možnosti tudi z vložitvijo pravnih sredstev ugovarjala².

15. Prav tako je po mnenju OS bilo ravnanje OVK pravilno v primeru volišč št. 417 in 415. OVK je že ob prevzemu volilnega gradiva skladno s 1.3 točko Navodila občinskim volilnim komisijam za izvedbo rednih volitev v občinske svete in rednih volitev župana, ki bodo v nedeljo, 18. 11. 2018, ki ga je pripravila Državna volilna komisija, pregledala vse glasovnice, ki so jih volilni odbori označili kot neveljavne ter na podlagi takega pregleda glasovnici iz volišč št. 417 in št. 415 opredelila za veljavni, ker je bilo voljo volivca mogoče nedvoumno ugotoviti. OS ugotavlja, da je na očitke pritožnika glede neveljavnih glasovnic ustrezno odgovorila že OVK ob odločanju o pritožnikovem ugovoru. Občinski svet takšno razlago OVK sprejema in se nanjo izrecno sklicuje.
16. OS nadalje ugotavlja, da bi bilo tolmačenje določb zakona na način, da bi OVK morala v primeru ugotovljene nepravilnosti pri delu volilnega odbora, ki so ali bi lahko bistveno vplivale na izid volitev, razveljaviti glasovanje na volišču ter odrediti ponovne volitve, čeprav je mogoče ugotovljeno nepravilnost odpraviti in pravilno ugotoviti volilni izid, nerazumno in nesorazmerno početje (v zvezi s tem odločba Ustavnega sodišča Up-97/00), ki bi predstavljalo tudi grob poseg v volilno pravico vseh volivcev, ki so na določenem volišču veljavno izrazili svojo voljo in zato po ugotovitvi in dokončni ter celoviti odpravi nepravilnosti, ni utemeljenega razloga za razveljavitev glasovanja kot skrajnega ukrepa OVK. Občinski svet dodaja, da je tudi še po izvedbi letošnjih lokalnih volitev takšno stališče potrdilo Upravno sodišče v zadevi opr. št. I U 2454/2018.

Očitane kršitve pri glasovanju na domu

17. Drži pritožnikova navedba, da je OVK kot nesporno ugotovila, da zaradi administrativne napake ni bilo omogočeno glasovanje na domu S.J. Pritožnik v zvezi s tem očita, da iz obrazložitve odločbe ne izhaja, kakšen vpliv je ugotovljena nepravilnost imela na izid volitev, o čemer OS ugotavlja, da je OVK z zavrnitvijo vseh ugovorov kandidatov za župana odločila, da navedena nepravilnost ni vplivala na izid volitev. Drugih tovrstnih nepravilnosti ni bilo ugotovljenih, niti jih pritožnik v ugovoru in kasneje v dopolnitvi ter pritožbi ni navedel, zato je ugotovljen izid volitev za župana, ko je razlika med kandidatom znašala več kot en glas, ostal nespremenjen, saj ugotovljena nepravilnosti ni imela vpliva na izid volitev.
18. Nadalje pritožnik navaja tudi, da je bila kršena volilna pravica S.V. in J.V., ki zaradi slabega zdravstvenega stanja naj ne bi bila sposobna sama fizično glasovati, naj bi pa izrazila voljo, da hči T.V. v njunem imenu obkroži številko 1, česar pa volilni odbor naj ne bi dopustil. OS je ugotovil, da je OVK temeljito proučila zatrjevano kršitev, do katere naj bi prišlo pri glasovanju na domu S.V. in J.V. in soglaša z ugotovitvijo OVK, da je volilni odbor ravnal pravilno, ko T.V. (hčerki S.V. in J.V.) ni omogočil, da glasuje namesto staršev. OVK je ugotovila, da je T.V. predsednika volilnega odbora ob prihodu seznanila, da se je zdravstveno stanje volivcev v času od vložitve zahteve za glasovanje na domu pa do izvedbe volitev, izrazito poslabšalo in da nista budna, zato volilni odbor do S.V. in J.V. na željo oziroma zahtevo T.V. do njiju ni pristopil. Iz obrazložitve OVK jasno izhaja, da je volilni odbor, takoj ko je prišel na dom volivcev J.V. in S.V. (na kraju samem) o navedenem dogajanju seznanil OVK, ki je o tem napravila uradni zaznamek (uradni zaznamek z dne 2.12.2018). Volilni odbor je s strani OVK prejel navodilo, da v primeru, da volivca ne moreta izraziti svoje volje, T.V. ne omogočijo, da izpolni dve glasovnici v imenu staršev, v kolikor pa so pri volivcema

² Pri čemer ni dvoma, da napaka ni posledica napačnega ugotavljanja volilnega izida, temveč posledica očitne napake pri vpisu le-tega v zapisnik.

podane zgolj fizične omejitve, da ne moreta izpolniti glasovnice, pa naj odbor dopusti, da T.V. izpolni glasovnico za oba, tj. za J.V. in S.V. V situaciji, ko volilni odbor ni mogel videti in slišati volivcev in torej ni mogel presoditi ali sta sposobna izraziti voljo in svoje volje nedvomno nista izrazila, je volilni odbor ravnal pravilno, ko T.V. ni omogočil, da glasuje namesto staršev. OS se zato strinja s stališčem OVK, da očitana kršitev ni utemeljena in da ni prišlo do nepravilnosti. OS nima razlogov za dvom v ugotovljen potek dogajanja in ni našel razloga, da ne bi verjel članom volilnega odbora in OVK. Med izpovedbo OVK in zapisnikom volilnega odbora namreč ni neskladij, poleg tega je zaznamek OVK skladen z navedbo volilnega odbora v zapisniku, izjava T.V., ki jo je priložil pritožnik, pa njegovim navedbam ne pritrjuje, saj iz nje ne izhaja, da sta J.V. in S.V. svojo voljo izrazila članom volilnega odbora. OS se strinja s stališčem, ki ga je v okviru obrazložitve poročila na seji OS izpostavil predsednik OVK, in sicer, da OVK, glede na takojšnjo seznanitev o dogajanju s kraja samega, ni imela razloga, da ne bi verjela izjavi članov volilnega odbora. Hkrati pa OS ni mogel slediti izjavi T.V., podani v vlogi pooblaščenca za glasovanje, ki je volilni sistem izrecno ne dopušča.

Očitane kršitve volilnega molka

19. Po navedbah pritožnika naj bi na nekaterih voliščih prišlo do protizakonitega nagovarjanja volivcev. Glede volišča št. 413 pritožnik navaja, naj bi članica volilnega odbora nagovarjala volivce, da volijo županskega kandidata pod številko 2 (Aleša Bržana). Nadalje pritožnik navaja, da je prišlo do kršitve volilnega molka tudi izven prostorov volišča št. 538 ter v prostorih na volišču št. 541, pri čemer naj bi zatrjevane kršitve storila zaupnika Aleša Bržana. Prav tako naj bi na volišču št. 409 neznani moški ob odhodu iz volišča nagovarjal prihajajoče volivce z besedami »za Bržana, za Bržana«.
20. OS soglaša s stališčem OVK, da je imel vsak volivec možnost prijaviti takšna ravnanja inšpektoratu za notranje zadeve. V primeru zatrjevanega nagovarjanja v primeru volišča št. 413, ko je bila komisija o domnevnem ravnanju obveščena, je takoj odšla na zadevno volišče, vendar domnevnih kršitev tedaj ni bilo. V zvezi z navedbami o primerih, ki sodijo v kategorijo kršitev volilnega molka in ki so se domnevno zgodili izven prostorov volišč, OVK ugotavlja, da v zvezi s tem nima pristojnosti. Glede primerov, ki jih je tudi OVK sama zaznala, ko je obnašanje ali ravnanje zaupnika kandidata Aleša Bržana presegalo dovoljeno, je OVK predstavnika kandidata opozorila o neprimernem vedenju in o možnosti sankcije preklica potrdila za zaupnika. Tudi sicer se OS strinja z opredelitvijo, ki jo je glede domnevnih nepravilnosti izpostavil predsednik OVK ob predstavitvi Poročila na konstitutivni seji OS, in sicer, da domnevno nagovarjanje volivcev pred volišči in obnašanje zaupnika na volišču ni moglo vplivati na izid glasovanja. Poleg tega, da je bil očitek pritožnika oz. vložnika ugovora o tem povsem nekonkretiziran (ni bilo izkazano npr. kakšno je bilo konkretno ravnanje, koliko časa je trajalo, koliko volivcev je volilo v tistem času, kako se je volilni odbor odzval na domnevne kršitve, ali je na pomoč poklical policijo, itd.), ni bilo niti izkazano, da je ravno zaradi ravnanja zaupnika kdo od volivcev glasoval drugače, kot je sicer nameraval. Po mnenju Občinskega sveta je za odločitev o pritožbi bistveno, da dokazov o tem, da je tretja oseba tudi *vplivala* na voljo volivcev (z vidika učinka) ni bilo podanih, niti jih OVK sama po uradni dolžnosti ni ugotovila. Tudi sicer iz zapisnikov o delu volilnih odborov ne izhaja nobena navedena motnja (volišča št. 409, 413 in 538) oziroma so v njih navedbe, iz katerih pa ne izhaja verjetnost vpliva na volivce, kako naj glasujejo (volišče št. 541).
21. OS soglaša z ugotovitvijo OVK, da domnevno nagovarjanje volivcev ni moglo vplivati, kaj šele bistveno vplivati na izid glasovanja, pa tudi očitek o tej domnevni nepravilnosti je

nezadostno konkretiziran in pavšalen. Tako npr. volivka v pisni izjavi zatrjuje, da so njo in moža verbalno grobo nadlegovali (pisne izjave moža o tem ni), pritožba pa domnevno nepravilnost glede »nadlegovanja« sama razširi še na druge volivce, zato OS ne dvomi v ugotovitev in odločitev OVK, da so očitki pritožnika neutemeljeni. Sicer pa iz izjave, ki je predložena kot dokaz izhaja, da *vpliv* na volivko (z vidika učinka le-tega) ni bil izvršen.

22. Skratka, spremljanju dela na volišču je namenjen zapisnik volilnega odbora, pri katerem sodelujejo tako volilni organi kot zaupniki kandidatov. Iz teh zapisnikov pa ničesar, kar je tu podano kot pritožbeni razlog, ni mogoče razbrati.

Očitano napačno pravno naziranje glede dopustnosti dopolnitve ugovora

23. Pritožnik se v pritožbi ne strinja z ugotovitvami OVK glede prekluzije navajanja novih kršitev, s katerimi do izteka roka za ugovor še ni bil seznanjen, saj da je glede na namen varstva volilne pravice in nenazadnje pristojnosti OVK, ki je dolžna kršitve volilne pravice, ki so ali ki bi lahko bistveno vplivale na izid volitev, ugotavljati tudi po uradni dolžnosti, dopustno podajati nove navedbe in dopolnitve tudi po roku za vložitev ugovora in celo še v pritožbi zoper odločbo OVK, ki jo je obravnaval OS.
24. OS ugotavlja, da je OVK pravilno upoštevala pritožnikove dokaze, ki jih je predložil v dopolnitvi ugovora in da pravilno ni upoštevala v dopolnitvi ugovora navedenih dveh novih nepravilnosti pri delu volilnih odborov, za katere naj bi pritožnik izvedel po poteku roka za vložitev ugovora. OS se strinja tudi s stališčem OVK, da je rok za vložitev ugovora iz 2. odstavka 98. člena ZLV prekluzivni rok, kar pomeni, da z njegovim iztekom neuveljavljena pravica ugasne (tako tudi sodna praksa, npr. sodba Upravnega sodišča IV U 248/2010). Tudi sicer pa se je OVK do zatrjevanih kršitev opredelila in pravilno presodila, da volilna pravica D.R. in N.R. ni bila kršena, saj nista bila vpisana v volilni imenik. Da imata volilno pravico bi namreč lahko volilnemu odboru izkazala s predložitvijo potrdila organa, ki je sestavil volilni imenik in iz katerega bi izhajalo, da imata na volišču (št. 410) volilno pravico, vendar slednjega nista storila. Prav tako se je kot neutemeljena izkazala navedba, da naj bi A.J., V.Č., M.B., M.K., S.B. v drugem krogu županskih volitev volili tako na predčasnem glasovanju, kot tudi na dan volitev. Pritožnikove navedbe so bile namreč pavšalne in nedokazane, prav tako pa njihove utemeljenosti OVK ni mogla ugotoviti niti z vpogledom v zapisnike volilnih odborov in volilne imenike, saj iz slednjih navedene nepravilnosti niso izhajale. Drugih dokazov v zvezi s to očitano kršitvijo pa pritožnik ni predlagal, niti jih OVK v okviru ravnanja po uradni dolžnosti in skladno z naziranjem Ustavnega sodišča (št. UP-97/00) ni ugotovila.

Očitana kršitev aktivne volilne pravice invalidom

25. Pritožnik v pritožbi kot povsem novo navaja kršitev aktivne volilne pravice invalidom, in sicer naj bi jim bila navedena pravica kršena zaradi nedostopnosti volišča. Do kršitve naj bi prišlo na predčasnih volitvah dne 28.11.2018 (volivci M.C., S.B. in A.M.) in na volišču OŠ Antona Ukmarija dne 2.12.2018 (volivka S.R.). Pritožnik sicer najprej navaja, da se zatrjevana kršitev nanaša na pasivno volilno pravico invalidov, vendar iz nadaljnjih pritožnikovih navedb nedvoumno izhaja, da se zatrjevane kršitve nanašajo na aktivno volilno pravico invalidov.
26. OS ugotavlja, da gre v tem primeru ponovno za nedovoljeno pritožbeno novoto in se v izogib ponavljanju razlogov za tako stališče sklicuje na 24. točko te odločbe. Prav tako OS ugotavlja,

da do zatrjevanje kršitve volilne pravice invalidov ni prišlo. Kot je predsednik OVK na zaslišanju pred Mandatno komisijo izrecno navedel, je bilo vsakemu, ki ni mogel na predčasno volišče zaradi invalidnosti, omogočeno glasovanje na način, da je predstavnik volilnega odbora z glasovnico in volilnim imenikom prišel do volivca in mu omogočil glasovanje na posebnem volilnem mestu, pri čemer je bila celotna pot invalidu dostopna. Da so bila vsa volišča dostopna invalidom izhaja tudi iz Sklepa o določitvi volišč in njihovih sedež za izvedbo lokalnih volitev dne 18.11.2018 št. 040-4/2017 z dne 5.9.2018, ki je bil tudi javno objavljen na spletni strani Mestne občine Koper. OS ne dvomi, da je bilo invalidnim osebam omogočeno voliti, tako kot je to bilo omogočeno tudi na predhodnih lokalnih volitvah v Mestni občini Koper, pritožnik pa tudi ne trdi, da bi morebitna kršitev izhajala iz zapisnikov o delu volilnih odborov, zato ni moč slediti novo zatrjevanim kršitvam pritožnika, niti jih OVK v okviru ravnanja po uradni dolžnosti in skladno z naziranjem Ustavnega sodišča (UP-97/00) ni ugotovila.

Očitana kršitev načela kontradiktornosti pri odločanju OVK o ugovoru pritožnika

27. Pritožnik navaja, da mu je bila pri obravnavi ugovora kršena pravica do kontradiktornosti, saj ni imel možnosti, da pojasni svoja stališča in se izjavi o stališčih in argumentih OVK.
28. OS ugotavlja, da so bili na seji OVK, ko je slednja obravnavala ugovor pritožnika in dopolnitev ugovora, prisotni pritožnik osebno, njegov pooblaščenec in predstavnik kandidature pritožnika. Navedeni so na seji imeli možnost pojasniti svoja stališča, stališča so imeli možnost pojasniti tudi na seji Mandatne komisije in na seji OS, ko je predsedujoča odprla razpravo pred glasovanjem o 4. (četrti) točki dnevnega reda seje OS. V obeh primerih je bila torej pritožniku omogočena predstavitev in pojasnitev nosilnih razlogov za vložitev pravnega sredstva, prav tako se je imel pritožnik možnost opredeliti do stališč organa, ki je odločal o pravnem sredstvu. Glede na navedeno OS ugotavlja, da očitana kršitev ni podana. K temu želi OS (anticipirano) zgolj opozoriti, da se je pritožnik izrecno odpovedal (cit. umaknil) predlog za ustno predstavitev pritožbe OS, zato je nadaljnje sklicevanje na očitek kršitev z vidika načela *estoppel* nedopustno.

Očitano pavšalno zavračanje zatrjevanih kršitev

29. Pritožnik očita OVK, da je s strani pritožnika zatrjevane nepravilnosti zavrnila s povsem pavšalnimi, le na izjave članov volilnih odborov oprtimi navedbami, ne da bi se pri tem opredelila do pritožnikovih konkretnih navedb in ponujenih dokazov, s čimer naj pritožniku ne bi bilo zagotovljeno učinkovito pravno varstvo volilne pravice. Pritožnik je mnenja, da iz odločbe OVK ne izhaja, katere pritožbene navedbe so utemeljene in katere niso utemeljene, zaradi česar pritožnik v pritožbi ponavlja že podane ugovorne navedbe.
30. OS ugotavlja, da se je OVK do vseh zatrjevanih nepravilnosti konkretizirano opredelila, pri tem je OVK vsako zatrjevano kršitev temeljito presodila ter pojasnila, zakaj je ali ni podana oziroma jo tudi sama odpravila.
31. Glede zatrjevanih kršitev, do katerih naj bi prišlo pri glasovanju na domu, se je OS opredelila že v 17. in 18. točki te obrazložitve. OS dodatno ugotavlja, da ni prišlo do kršitve volilne pravice, ki bi vplivala na izid volitev tudi v primeru zatrjevanje kršitve volilne pravice volivki P.L., ki je volilni odbor ni obiskal na domu. Volivka je namreč ob 18.00 uri svojo volilno pravico uresničila neposredno na volišču.

32. Glede zatrjevanih nepravilnosti pri številu prejetih in oddanih glasovnic na voliščih, OS ugotavlja, da je:

- pritožnik glede volišča št. 540 zatrjeval, da naj bi bila najdena ena prazna glasovnica na oknu v prostoru volišča in je volilni odbor naj ne bi upošteval v seštevku. OVK je zatrjevano kršitev temeljito preverila. Predsednica volilnega odbora na volišču št. 540 je pojasnila, da volilni odbor ni našel nobene glasovnice na oknu, so pa pri štetju glasovnic ugotovili, da je po volilnem imeniku glasovalo 566 oseb, oddanih pa je bilo 567 glasovnic, torej ena več od števila glasujočih (torej ravno obratno, kot glasi pritožbena navedba). Glede na navedeno je OVK sprejela odločitev, da se po uradni dolžnosti, skupaj s zastopnikom volilnega odbora (njegovim predsednikom), kot primerno odgovornih za ugotavljanje izida glasovanja na volišču, prešteje vse glasovnice s tega volišča, ki so se ob glasovanju vpisale v volilni imenik in ugotovila, da je volilni odbor napačno preštel število oseb, ki so glasovale po volilnem imeniku, in da je teh 567. OVK je posledično ugotovila, da do zatrjevanih nepravilnosti ni prišlo. Pritožnik je sicer mnenja, da je s takim ravnanjem nedovoljeno posegala v volilni izid, vendar pa kot je OS že pojasnil v 13. točki te obrazložitve, ima OVK, v kolikor je ugotovljeno nepravilnost možno odpraviti, pravico in dolžnost to storiti.
- pritožnik glede volišč št. 410, 558, 550 zatrjeval, da naj bi volilni odbori prejeli manj glasovnic od števila oseb, vpisanih v volilni imenik. Glede navedenega je OVK konkretizirano navedla, da je volilnim odborom predala manjše število glasovnic kot je vseh volilnih upravičencev, saj je OVK del namenila za predčasno glasovanje. Prejeto manjše število glasovnic od števila volivcev, vpisanih v volilni imenik posameznega volišča, po mnenju OVK, s katerim soglaša tudi OS, nikakor ne more predstavljati nepravilnosti, ki bi lahko kakorkoli vplivala na izid volitev.
- pritožnik glede volišč št. 422, 424 in 426, zatrjeval, da naj bi število oddanih in neizpolnjenih glasovnic presegalo število vseh prejetih glasovnic. OVK je zatrjevane kršitve natančno preverila. Glede volišča št. 422 je OVK po vpogledu v zapisnik o delu volilnega odbora ugotovila, da je število glasovnic, ki jih je odbor prevzel, in število glasovnic, ki jih je odbor predal OVK, enako, zaradi česar OS soglaša z OVK, da je očitana nepravilnosti neutemeljena. O navedbah glede volišča št. 424 se je OS opredeljuje v 14. točki te odločbe, zaradi česar se v izogib ponavljanju nanjo izrecno sklicuje. V zvezi z voliščem št. 426 je OVK po vpogledu v zapisnik o delu volilnega odbora ugotovila, da je glede na zapisnik odbor prevzel 594 glasovnic, vrnil pa 593 glasovnic, pri čemer je možno, da eden izmed volivcev glasovnice ni oddal. OS ugotavlja, da se tudi ni izkazalo, da bi »manjkajoča« glasovnica bila oddana na katerem drugem volišču, saj je število oddanih glasovnic bilo povsod skladno s številom oseb, ki so bile v volilnem imeniku označene, da so glasovale. OS se strinja s stališčem OVK, ki ugotavlja, da navedeno odstopanje ne more predstavljati nepravilnosti, ki bi lahko kakorkoli vplivala na izid volitev.

33. Glede zatrjevanih nepravilnosti v zvezi z neveljavnimi glasovnicami OS ugotavlja, da je pritožnik v zvezi z neveljavnimi glasovnicami v ugovoru zatrjeval, da so bile na voliščih št. 526, 417, 415 in 551 glasovnice nepravilno opredeljene kot neveljavne. Do zatrjevanih kršitev se je OVK v svoji odločbi jasno opredelila.

34. OS ugotavlja, da je OVK, kot to jasno izhaja iz njene odločbe, v vseh primerih, takoj ob prevzemu volilnega gradiva (veljavne in neveljavne glasovnice itd.) in skladno z 1.3 točko Navodila občinskim volilnim komisijam za izvedbo rednih volitev v občinske svete in rednih volitev župana, ki bodo v nedeljo, 18. 11. 2018, ki ga je pripravila Državna volilna komisija,

od volilnih odborov z 81-ih volišč (vključno z voliščem, kjer je potekalo predčasno glasovanje) pregledala vse glasovnice, ki so jih volilni odbori označili kot neveljavne.

35. Tako je že v navedeni fazi OVK pregledala tudi sporne glasovnice, glede katerih pritožnik navaja, da so bile nepravilno opredeljene kot neveljavne. OVK se je nato v odločbi, s katero je odločala o ugovoru pritožnika, do zatrjevanih glasovnic tudi konkretno opredelila:
- Glede glasovnice, pri kateri je bil pri imenu kandidata pripis »Love you« (volišče št. 526), je OVK jasno navedla, da glasovnice s pripisom »Love you« ni štela za veljavno, saj pušča preveč dvomov o tem, kaj je želel volivec z njim dejansko izraziti oz. izpovedati. Z opredelitvijo navedene glasovnice kot neveljavne soglaša tudi OS, saj slednja dopušča različne interpretacije. Kot bistveno pa je potrebno dodati, da je volilni odbor, kot primarno odgovoren za ugotavljanje izida glasovanja na volišču (in znotraj tega: jasnost izražene volje volivca), sprejel takšno odločitev, OVK in Občinski svet pa ugotavljata, da mu arbitrarnosti pri tem ni mogoče očitati.
 - Glede glasovnice na volišču št. 417, kjer sta bila obkrožena oba kandidata, prečrtana pa zaporedna številka pri protikandidatu pritožnika, je OVK jasno navedla, da jo je štela za veljavno.
 - Glasovnico na volišču št. 415, kjer je bil pritožnik obkrožen z rdečim pisalom je OVK prav tako opredelila za veljavno.
 - Glede glasovnice na volišču št. 551, za katero je pritožnik navedel zgolj, da naj bi bila v prid pritožnika, člani volilnega odbora pa se glede tega niso mogli uskladiti, pa je OVK jasno navedla, da se do nje ne more opredeliti, saj je očitek o njeni domnevni spornosti povsem nedoločen, s čimer soglaša tudi OS, saj na tak način opredeljene glasovnice ni mogoče identificirati. Nenazadnje pa je navedeni očitek tudi kontradiktoren, saj je pritožnik v ugovoru zatrjeval (tč. 3. zadnja alineja), da je bila glasovnica nepravilno uvrščena med neveljavne in v zvezi s tem tudi predlagal pregled neveljavnih glasovnic, iz izjave E. G., priložene dopolnitvi ugovora pa izhaja, da je volilni odbor kot veljavno upošteval glasovnico, ki bi morala biti neveljavna.
36. Glede očitanih nepravilnosti pri delu volilnih odborov OS ugotavlja, da je tudi slednje OVK natančno proučila in se do njih konkretno opredelila.
37. Pritožnik je navajal, da naj bi nekateri volivci glasovali dvakrat ali v imenu tretje osebe (volišča št. 550, 415, 508). OVK ugotavlja, da do nepravilnosti glede podpisovanja volivcev v volilni imenik ni prišlo. Glede na podatke iz zapisnikov omenjenih volilnih odborov, tudi v povezavi z ugotovitvami in zapisnikom volilnega odbora, ki je vodil predčasno glasovanje, je OS prepričan, da do nepravilnosti ni prihajalo. Podatki o številu volivcev, vpisanih v volilne imenike (80 volilnih imenikov), ki so glasovali na predčasnem glasovanju, se do popolnosti ujemajo s številom oddanih glasov (2715) na predčasnem glasovanju.
38. V zvezi z navedbo pritožnika, ki se je nanašala na domnevno sporno ravnanje volivca S. K. na volišču št. 508, je OVK ugotovila, da volivec S.K. ni vpisan v evidenco volilne pravice, do katere ima OVK po zakonu vpogled. Pravilen je zato zaključek, da do nepravilnosti ni prišlo. Volivec bi namreč lahko na Upravni enoti Koper zahteval izdajo potrdila iz evidence volilne pravice.
39. V zvezi z navedbo predlagatelja, da je bila E. N. kršena volilna pravica, ker ji volilni odbor na volišču št. 407 ni pustil glasovati, ker naj ne bi bila vpisana v volilni imenik, je OVK ugotovila, da je odbor ravnal zakonito. Oseba E. N. je namreč po evidenci volilne pravice bila vpisana v volilni imenik volišča št. 410 in ni smela glasovati na volišču 407. Če pa je menila, da po pomoti ni vpisana v volilni imenik, bi lahko na Upravni enoti Koper zahtevala izdajo potrdila iz evidence volilne pravice.

40. V zvezi z navedbami o protizakonitem nagovarjanju volivcev v smislu kršitev volilnega molka na voliščih št. 413, 541, 538 in 409 OS ugotavlja, da sodijo v kategorijo volilnega molka. Do slednjih se je OS opredelil v obrazložitvi predmetnega sklepa in se nanjo tudi v tem delu v celoti sklicuje.
41. Pritožnik nadalje navaja, da se OVK ni opredelila do kršitev, ki so bile podane v dopolnitvi ugovora (glede volišča št. 410 in domnevnega dvojnega glasovanja volivcev A.J., V.Č. M.B., M.K. in S.B.). V zvezi z navedenim se OS sklicuje na že podano obrazložitev.
42. Ob presojanju navedenih zatrjevanih kršitev je OVK upoštevala tudi dejstvo, da so bili volilni odbori na omenjenih spornih voliščih, kjer naj bi domnevno prišlo do nepravilnosti v škodo pritožnika, sestavljeni tudi iz najmanj dveh članov, ki jih je predlagala politična stranka KJN, katere predsednik je pritožnik. OS pri tem dodaja, da prav nobena zatrjevana kršitev ne izhaja iz zapisnikov o delu volilnih odborov, pri čemer bi, v kolikor bi do kršitev resnično prišlo, upoštevalje sestavo volilnih odborov in institut zaupnikov, ki so bili imenovani tudi s strani pritožnika, slednje nedvomno bile in morale biti navedene v zapisniku. Glede na navedeno OS ne dvomi, da do zatrjevanih kršitev ni prišlo. O temu priča tudi dejstvo, da na vseh 80-ih voliščih prav noben volivec ni vložil ugovora zoper nepravilnosti pri delu volilnih odborov, čeprav ima to možnost na podlagi prvega odstavka 98. člena ZLV.

Glede kumulativnega učinka ugotovljenih kršitev na izid volitev

43. Upošteva vse navedeno in s strani OVK ugotovljeni dve nepravilnosti, ki bi lahko vplivale na število glasov (to sta administrativna napaka, ko ni bilo omogočeno glasovanje na domu S.J. in ki je OVK ni mogla odpraviti ter na volišču št. 424 napačno preštete glasovnice, ki je bila v celoti odpravljena z ugotovitvijo pravilnega števila oddanih glasovnic), OS ugotavlja, da kumulativni učinek kršitev ni tak, da bi lahko vplival na končni izid volitev, tj. na izvolitev Aleša Bržana za župana. Glede na navedeno OS ugotavlja, da ne gre za take nepravilnosti, ki bi zahtevale razveljavitev volitev na vseh ali na posamičnih voliščih, saj je bil drugi krog volitev za župana izveden pravilno, zakonito in transparentno.
44. Upošteva vse navedeno OS pritožbi ni ugodil.

PRAVNI POUK

V delu, kjer je Občinski svet zavrnil pritožbo pritožnika kandidata za župana Borisa Popoviča, lahko pritožnik, skladno s 101. členom Zakona o lokalnih volitvah (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 83/12 in 68/17), v osmih dneh vloži pritožbo na sodišče, pristojno za upravne spore.

Mestna občina Koper
Predsedujoča Občinskega sveta
Gordina Gregorich Diabatè

Gordina Gregorich Diabatè

